

KouHub: NEWTON V KOSTCE

Jak vést vyučování s Newtonem v kostce

Metodický list: Realizace KouHubů, 9x45 minut výuky

Určeno pro: Průvodce (vyučující) 2. stupně ZŠ

I. KouHub koncept

KouHub je speciální způsob práce ve třídě, který je syntézou přístupů Center aktivit, Eduscrum a badatelsky orientované výuky. V KouHubu nejsou žáci pasivními příjemci, ale aktivními tvůrci, kteří v týmu řeší konkrétní badatelskou výzvu. Učitel zde působí jako facilitátor, který citlivě podněcuje aktivitu a dohlíží na proces učení, aniž by předával hotové odpovědi.

II. Architektura a obsazení Hubů

- Vytvořte pestré Huby - badatelské týmy: skupiny (4–5 žáků) sestavujeme heterogenně (smíšené podle nadání). Každý člen týmu vnáší do KouHubu jinou dovednost.
- Rozmístěte lavice a židle ve třídě tak, aby vznikla hnízda.
- Každý Hub - tým dostane svou badatelskou výzvu. Každý tým má své herní knihy a badatelský zápisník.
- Klíčové role:
  - Hub Master (koordinátor – dbá na zapojení všech členů),
  - Time Keeper (hlídá časový limit a harmonogram),
  - Speaker (zastupuje tým navenek a prezentuje výstupy).

III. Provozní schéma

1 vyučovací hodina = 1 blok

4 vyučovací hodiny = 1 uzavřený cyklus

V rámci uzavřeného cyklu žáci nerotují. Intenzivně pracují v jednom KouHubu, aby mohli jít do hloubky tématu.

KouHub: NEWTON V KOSTCE

Jak vést vyučování s Newtonem v kostce

JEDEN KOUHUB CYKLUS

45min: ZÍSKÁVÁME DATA

1. Check-in / Start (5–8 min): Společné naladění. Průvodce představí cíle a parametry úspěchu (tzv. Koumio výzvy) pro jednotlivé Huby.
2. Aktivní fáze v Hubu (25–30 min): Samostatná práce týmů podle vedení herních knih. Průvodce monitoruje terén, klade otevřené otázky a pomáhá týmům překonávat „mrtvé body“.
3. Output / Interní reflexe (7–10 min): Krátké sdílení klíčových zjištění. Co náš KouHub vyprodukoval? Jak efektivně jsme jako tým spolupracovali?

45 min: TŘÍDÍME DATA A PŘIPRAVUJEME PREZENTACE

4. Start (5–8 min): Společné naladění. Check výstupů z Koumio focus a rozdělení rolí při přípravě prezentace
5. Aktivní fáze v Hubu (25–30 min): Samostatná práce týmů na přípravě podkladů k prezentaci výstupů. Cíl: připravená prezentace, struktura prezentace, příprava podkladů, script.
6. Interní reflexe (7–10 min): Revize stavu příprav a podkladů. Případný plán dodělánků. Revize struktury prezentace. Jak efektivně jsme jako tým spolupracovali?

45 min: PREZENTUJEME NA KONFERENCI

7. Start (5–8 min): Společné naladění. Check výstupů z Koumio focus a rozdělení rolí při přípravě prezentace
8. Konference (25–30 min): Prezentace na 5 minut.
9. Interní reflexe (7–10 min): Co se nám podařilo, nepodařilo. Jak efektivně jsme jako tým spolupracovali?

45 min: ZPĚTNÁ VAZBA CELÉ TŘÍDY, EVALUACE

10. Hodnocení a zpětná vazba
Důraz je kladen na formativní přístup. Nehodnotíme jen hotovou prezentaci, ale i schopnost týmu spolupracovat a společně tvořit. Co se nám v tomto týmu podařilo, co bychom příště udělali lépe.
11. Evaluace získaných vědomostí (test, písemka, zkoušení)

Po uzavřeném cyklu můžeme ukončit téma, nebo otevřít další cyklus, ve kterém déme rozpracujeme téma do hloubky. Na nový cyklus je možné změnit složení týmů.

KouHub: NEWTON V KOSTCE

Jak vést vyučování s Newtonem v kostce

BADATELSKÁ KOUMIA PRO JEDNOTLIVÉ KOUHUB CYKLY (otázky zpracované v herních knihách a s možností využití pracovních listů v badatelském zápisníku):

1. Newton a ostatní vědci (Etika a historie)

- Je spravedlivé, aby byl veškerý kredit připisován pouze Isaacu Newtonovi?
- Je chování Isaaca Newtona (např. spory s Hookem či Leibnizem) obhajitelné vzhledem k jeho přínosu vědě?
- Proč měl Isaac Newton spory pouze s vědeckými kolegy a proč mezi nimi není žádná vědecká kolegyně?
- Stalo se vám někdy, že si třeba váš sourozenec nebo kamarád přisvojil nápad, který nebyl celý jeho?
- Je možné jednoznačně označit jednoho konkrétního autora či autorku jakéhokoliv vědeckého objevu?

2. Pozorování a úvod do bádání

- Jak se dělá vědecké pozorování?
- Jak se od sebe liší dobré a špatné pozorování?
- Co nám může přinést pečlivé pozorování?
- Co vás na pokusu překvapilo a co jste se naučili?
- Kdo z vás má rád v učení klidné tempo a kdo naopak spěchá?
- Kdo rád zkoumá věci rukama a kdo raději pozoruje z dálky?

3. Setrvačnická a vlastnosti těles

- V čem je setrvačnická speciální a co můžeme říci o jeho pohybu?
- Jaký vliv má hmotnost setrvačnicku na jeho vlastnosti?
- Je důležité, jak je hmotnost v setrvačnicku rozložena?
- Kde je jeho těžiště a proč?
- O co se v setrvačnicku starají ložiska?
- Proč setrvačnick na Zemi nakonec zpomaluje a zastaví se?

4. Gravitace a podmínky ve vesmíru vs. na Zemi

- Proč je astronautka ve vesmíru přikotvená lanem ke své lodi?
- Co nás na Zemi brzdí, když jedeme na kole?
- Čím to je, že se kolo samo rozjede, když jedeme z kopce?
- Proč na Zemi nemusí mít lidé skafandr?
- V jakých situacích si uvědomujete gravitaci?
- Proč jablko spadlo ze stromu přímo dolů a ne do strany nebo nahoru?
- Jak by se vám zvedal těžký balvan, kdyby se najednou vypnula gravitace?
- Co by se stalo s lidmi, kteří by byli venku ve chvíli, kdy by přestal existovat odpor vzduchu a gravitace?
- Co by se stalo, kdybychom setrvačnick roztočili ve vesmíru?

KouHub: NEWTON V KOSTCE

Jak vést vyučování s Newtonem v kostce

5. Pohybové zákony, síla a zrychlení

- Co je to vlastně síla?
- Na co všechno v této třídě nyní působí nějaká síla?
- Co se děje, pokud na těleso působí síla?
- Jak působení síly ovlivňuje pohyb tělesa?
- Proč jablko i setrvačnický vůz při pokusu zrychlují?
- Jaký je rozdíl mezi silou naší ruky a silou gravitační?
- Co je to zrychlení?
- Jak velkou silou nás přitahuje zemská gravitace?
- Kdy na sebe jablka (tělesa) vzájemně působí silou při srážce?
- Jak velkou silou na sebe dvě srážející se jablka působí?
- Čím to je, že velké jablko po nárazu jen zbrzdí, ale malé se téměř zastaví?

6. Veličiny a jednotky

- Co je to veličina?
- Jaké fyzikální veličiny znáte?
- Jak dlouhý je stůl? Jak těžká je kniha? Jak dlouho trvá cesta? (příklady na význam jednotek)
- Kolik je 1 Newton a jak si ho můžeme představit?
- Jakou silou je k zemi přitahován 1 kg mouky a jakou silou ji musí ruka držet?
- Dokáže člověk udržet předmět přitahovaný k zemi silou 1000 N?

7. Výslednice sil

- Čím to je, že setrvačnický vůz v kostce nepadá k Zemi, i když na něj působí gravitace?
- Je možné, že na některá tělesa kolem nás zde na Zemi nepůsobí žádná síla?
- Co se děje, když výslednice sil není nulová?